

переджувальний захід, який жодним чином не підпадав під поняття законного затримання або арешту та не пов'язаний із кримінальним процесом.

Дуже важливим є значення концепції обґрунтованої підозри, яка міститься в п. с) ч. 1 ст. 5 Конвенції. ЄСПЛ трактує це поняття у своїх рішеннях як наявність фактів та інформації, з яких об'єктивний спостерігач може зробити висновок про скоєння особою злочину (рішення ЄСПЛ у справі Кембел і Харлі проти Великобританії (1990)). Для визнання підозр обґрунтованими необхідно дослідити всі наявні у справі обставини на момент арешту (затримання).

За практикою ЄСПЛ особа має бути звільнена до суду, якщо держава не може продемонструвати, що в неї є обґрунтовані та достатні причини для подальшого утримання під вартою. ЄСПЛ називає 4 підстави: небезпека втечі, втручання в хід розслідування (змова з іншими учасниками процесу, знищення доказів, документів, вплив на свідків), попередження злочину і підтримка правопорядку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9–10, № 11–12.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25–26, ст. 131.
3. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44–45, № 46–47, № 48, ст. 552.

Никитченко Наталія Валеріївна,
*доктор юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри господарського права і процесу
Університету державної фіскальної служби України*

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ЗБЛИЖЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ З ІНТЕРЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Фіскальна політика держави функціонально впливає на стан господарської кон'юнктури, стимулює чи навпаки провокує занепад економічне зростання та спонукає суб'єкта господарювання забезпечувати реалізацію задоволення загальнодержавних інтересів, а також продукує корупцію, необхідність виведення у «тінь» частини доходів бізнесу та інші негативні явища. Відповідно зближення фіскальної політики у сфері господарської діяльності, застосування відповідних інструментів державного контролю у цій сфері має відбуватися в контексті врахування законних та економічних інтересів суб'єктів господарювання за допомогою господарсько-правових засобів.

Так, загальнодержавні інтереси одночасно з загальносуспільними вважаються складовими публічного інтересу, який є загальносоціальним, що відображає в концентрованій формі весь спектр інтересів у суспільстві [1]. При цьому суспільний інтерес – це інтерес будь-якої особи (осіб), пов'язаний із забезпеченням благополуччя, стабільності, безпеки і стійкого розвитку суспільства [2]. Значного поширення це поняття набуло внаслідок появи неурядових організацій, які здійснюють захист суспільних інтересів за допомогою правових інструментів: обговорення законопроектів, відпрацювання державної політики в різних сферах тощо [3].

Вказані вище поняття зумовлюють необхідність проаналізувати більш детально поняття «загальнодержавний інтерес». Наприклад, останній не може відображати інтерес, що спрямований на забезпечення інтересу держави та її органів влади в буквальному значенні цього слова, оскільки в такому випадку відпадає потреба в існуванні держави як правової субстанції. Зокрема, проводячи фіскальну політику, держава в особі її органів своїми діями зобов'язана сприяти задоволенню інтересів усіх верств населення, оскільки свідоме неврахування загальносуспільних інтересів застосування жорстких адміністративних інструментів, порушення інтересів суспільства, особи, суб'єктів господарювання матиме негативні результати.

Разом з тим держава не може задовольняти всі інтереси членів суспільства, а тому повинна сприяти або бути нейтральною до тих інтересів, які задовольняються, чи в особистих, чи в колективних відносинах коли мова йде про господарську діяльність. Унаслідок цього відбувається зближення інтересів суспільства з інтересами держави, що дозволяє узгодити методи їх досягнення, а також сприяє уникненню деформації відносин та усуненню такого негативного явища, як корупція. Фіскальна політика у сфері здійснення господарської діяльності повинна виходити з економічних законів, які мають об'єктивний характер і спільність економічних інтересів суб'єктів права. Чим повніше фіскальна політика відображає економічні інтереси, тим реальніше вона втілює об'єктивну необхідність удосконалити правовідносини між суб'єктами господарювання та органами фіскального контролю. Законні (економічні) інтереси суб'єктів господарювання в цілому є формою здійснення загальних інтересів та одночасно частковою формою реалізації власних інтересів. Якщо суспільний інтерес пов'язаний з продукуванням і використанням валового внутрішнього продукту країни, то економічний інтерес суб'єкта господарювання - з формою власно виробленого продукту, за рахунок реалізації якого на ринку в суспільстві задовольняються як різноманітні власні потреби господарюючого суб'єкта, так і інших споживачів у цілому.

Тобто можливість реалізації особистого інтересу суб'єктом господарювання зумовлює цільову спрямованість забезпечення його розвитку і навпаки нереалізованість інтересів веде до деградації особи зокрема та суспільства в цілому. Тому далі виникає необхідність розглянути інтерес як правову категорію, дослідження останньої дасть відповідь на одне із важливих і неврегульованих питань, як політику у сфері здійснення державного контролю гос-

подарської діяльності спрямувати на задоволення загальнодержавних інтересів не порушуючи при цьому законних (економічних) інтересів суб'єктів господарювання. Дослідженню цього питання передую наступне. Сучасне життя породило і породжує безліч інтересів. Останні досить різноманітні (особисті, загальнодержавні, соціальні, економічні, лобістські), а тому у суб'єктів господарювання у їх діяльності вони проявляються у вигляді певного феномену, що вимагає дослідницьких зусиль для того, щоб унаслідок їх виокремлення і зіставлення різних за своєю суттю інтересів учасників господарських відносин (суб'єктів господарювання, держави, третіх осіб) з'ясувати, на якому етапі вони пересікаються та як повинні бути вибудовані норми законодавства, щоб одночасно з власними інтересами господарюючий суб'єкт задовольняв інтереси верств населення, які зайняті у господарській діяльності та загальносуспільний інтерес у цілому. Останнє регулюється відповідно до ст. 3 Господарського кодексу України, згідно з яким під господарською діяльністю розуміють діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, що спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність і певного рівня споживчу вартість. Так держава покладає на суб'єкта господарювання обов'язок якісно задовольняти потреби на відповідних рівнях згідно з процедурою, споживчими якостями продукції, безпечністю використання та споживання, збереження навколишнього середовища і раціональністю природокористування, що сприяє сталому розвитку.

На підставі цього систематизують суспільні вимоги в тій частині, що визначена йому законодавством, з одного боку, та ініціативи суб'єкта господарювання – з іншого. Власне на цьому шляху досягається соціальна відповідальність суб'єктів господарювання. Саме тут і виникає потреба здійснювати державний контроль за діяльністю суб'єктів господарювання, оскільки дотримання згаданих вище вимог заперечує успішність задоволення загальнодержавних інтересів у частині, що є вищою стабільності суспільного життя. Звідси і впливає доцільність і зміст більше ніж 60 видів контролю за результатами виконання вимог законодавства щодо діяльності суб'єктів господарювання.

Крім того, серед суб'єктів господарювання має бути поширеною відповідальність перед суспільством, тобто соціальна відповідальність. Така відповідальність поширюється сьогодні також і на сферу діяльності суб'єктів господарювання, яка не регламентується законом, оскільки суб'єкт господарювання бере на себе досить часто зобов'язання виконувати додатково також і соціальні стандарти, які є результатом співпраці бізнесу і держави. Такі стандарти, як правило, не є результатом правового регулювання, але вони все більше відіграють позитивну роль у задоволенні суспільних інтересів і є швидше результатом взаємодії громадських інститутів з ним.

Кожна компанія повинна дотримуватися вимог і правил соціального забезпечення, соціального захисту, платити податки, спрямовані на вирішення соціальних проблем суспільства, а також «не можна говорити про компанію як про соціально відповідальну лише тому, що вона здійснює благодійні

акції. Кожна компанія зобов'язана виконувати вимоги, пов'язані з безпекою споживачів, працівників, навколишнього середовища, без цього вона в принципі не має права на існування [4].

За рахунок поєднання відповідального ставлення до ведення бізнесу, відповідальності за його результати, а також специфічної діяльності компанії з вирішення соціальних проблем у суспільстві (благодійний маркетинг, волонтерська діяльність, сприяння просуненню соціальних ініціатив) вирішуються проблемні питання у задоволенні загальносуспільного інтересу в цілому та приватних інтересів суб'єктів господарювання зокрема за рахунок їх господарської діяльності.

Таким чином інтерес суб'єкта господарювання не є явищем статичним, навіть якщо господарюючий суб'єкт не діє в даний момент, то з часом його інтерес залежно від обставин, як правило, змінюється, оскільки причини, що його зумовлюють змінюють характер інтересу з одного на інший. Динамічний характер зміни інтересів сприяє тому, що захист інтересу також повинний змінюватися за змістом та ініціативою суб'єкта господарювання. Об'єктивність такого інтересу полягає не в тому, що він не усвідомлюється суб'єктом, а в тому, що останній породжується суспільними відносинами, які виникають поза свідомістю людей, а вони безперервно змінюються. Частина таких інтересів досить часто піддається державному контролю, оскільки останні тією чи іншою мірою торкаються загальнодержавних інтересів, а тому піддаються правовому регулюванню. Так, професійна діяльність суб'єкта господарювання в кінцевому підсумку зводиться до виготовлення продукції, надання послуг, виконання робіт та має свого споживача. І для останнього важливо, щоб продукти, які пропонують, були якісними. Тому стосовно цього завдання держави полягає у прийнятті відповідних стандартів, норм якості та проведення контролю за їх дотримання. Такі функції виконує національний орган стандартизації.

Крім того, в процесі надання послуг суб'єкт господарювання повинний подбати про безпеку споживачів, за цим також здійснюється державний контроль такими інспекціями, як санітарна, пожежного нагляду та ін. І звичайно, на стан узгодження загальнодержавного інтересу з законним (економічним) інтересом суб'єкта господарювання має безпосередній вплив виражена фіскальна політика. Зокрема рівень податкового навантаження – це один із найбільш вагомих зовнішніх чинників, що впливає на діяльність суб'єкта господарювання. З одного боку - це інструмент регулювання економіки, податки є тим джерелом надходження коштів до державного бюджету, без якого неможливо уявити будь яку економічно розвинену країну. З іншого боку, надмірне податкове навантаження – негативний фактор фіскальної політики держави, що заважає нормально функціонувати підприємствам, стримує їхню ділову активність і призводить до збитковості або тінізації діяльності.

Отже, в господарській діяльності об'єктивний інтерес суб'єкта господарювання практично породжується суспільними відносинами, які зумовлені потребами споживачів, вимогами законодавства та іншими економічними

змiнами. Тобто, перебуваючи у просторi, який постійно змiнюється, наприклад за рахунок винайдення прогресивних технологiй, у суб'єкта господарювання виникає бажання переорiєнтуватись чи удосконалити ефективнiсть функцiонування свого бізнесу. У такому випадку iнтерес формують загальнi та соцiально-орiєнтованi потреби суспiльства в цiлому та суб'єктiв господарювання зокрема. Бiльше того, потреби породжують рiзноманiтнi iнтереси аж до реалiзацiї їх з порушенням права, законiв тощо. Саме тому багато суспiльно значущих iнтересiв потрапляють у сферу правового регулювання та за допомогою системи юридичних засобiв, органiзованих у певнi послiдовностi, пiддаються державному контролю, за рахунок чого досягається впорядкування господарських вiдносин i створюються передумови для задоволення iнтересiв суб'єктiв з одного боку. А з iншого досягається загальнодержавний iнтерес стосовно задоволення потреб суспiльства у якiснiй продукцiї, послугах, роботах. Останнє є механiзмом правового регулювання та контролю в сферi господарювання з боку держави.

Висновок. Таким чином сьогоднi потрібно говорити про: 1) необхiднiсть застосування в українських реалiях господарсько-правових засобiв для зблизнення загальнодержавного iнтересу, фiскальної полiтики та правового регулювання у сферi господарської дiяльностi з законним (економiчним) iнтересом) суб'єкта господарювання, якi ґрунтуються на розглядi функцiональної дiяльностi органiв державного влади як послуг, а суб'єктiв господарювання як клiєнтiв, що їх отримують (концепцiя публiчних послуг) [5]; 2) змiну спрямованостi правового регулювання з адмiнiстрування реалiзацiї публiчних iнтересiв на сприяння суб'єктам господарювання у здiйсненнi господарської дiяльностi, реалiзацiї їх конституцiйних прав i свобод.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тихомиров Ю. А. Публичное право / Ю. А. Тихомиров. – М.: БЕК, 1995. – С. 36.
2. Суспiльний iнтерес. URL: <http://ru.wikipedia.org/wiki> (дата звернення 18.10.2018).
3. В защиту общественных интересов : руководство для юристов и правозащитников / Под ред. Э. Рекоша, К. Бучко, В. Терзиевой, Д. Шабельникова; Пер. с англ. Д. Б. Шабельников ; Науч. ред. пер. Н. М. Кипнис. – М. : Юрист, 2004. – 506 с. URL: <http://www.pili.org/ru/content/view/21/36/> (дата звернення 18.10.2018).
4. П. Калита. Общественные ценности, социально направленный бизнес и системный менеджмент. Матерiали круглого столу «Мораль i бізнес» вiд 02.12.2008. URL: <http://www.reformclub.org.ua>. (дата звернення 18.10.2018).
5. Никитченко Н. В. Правове регулювання державного контролю у сферi господарської дiяльностi : авт. ... докт. юрид. наук: спец. 12.00.04 / Никитченко Наталiя Валерiївна. – Київ, 2015. – 403 с. URL: <http://scholar.google.com/scholar?cluster=14281987497904444899&hl=en&oi=scholar> (дата звернення 18.10.2018).

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА УДФСУ**

Барановичский государственный университет (Белорусь)

Варшавський державний університет (Польща)

**Костанайская академия МВД Республики Казахстан
им. Ш. Кабылбаева (Республика Казахстан)**

**Department of Civil service and Human Resources
of the Parliament (Азербайджан)**

До 100-річчя створення навчального закладу

ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

*Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції
(23 листопада 2018 року)*

**У двох частинах
Частина 1**

**Ірпінь
2018**

УДК 351.713
ББК 67.301.141.1
Ф63

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Навчально-наукового інституту права
(протокол № 3 від 15 листопада 2018 року)*

Редакційна колегія:

Топчій Василь Васильович, директор Навчально-наукового інституту права, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України:

Бойко-Слобожан Олена Олександрівна, заступник директора Навчально-наукового інституту права з наукової роботи та міжнародного співробітництва, кандидат юридичних наук, доцент кафедри фінансового права

Тези подано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, назв, назв підприємств, установ, організацій та іншої інформації, поданої в тезах доповідей, несуть автори матеріалів та їх наукові керівники.

Висловлені думки авторів можуть не збігатися з точною зору редакційної колегії і не покладають на неї жодних зобов'язань.

Переклади і передруки дозволяються лише за згодою авторів.

Ф63 Фіскальна політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (23 листопада 2018 року) : у 2-х ч. Ч. 1. — Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. — 252 с.

УДК 351.713
ББК 67.301.141.1

ЗМІСТ

Вітальне слово П. В. Пашка	8
Вітальне слово В. В. Топчія.....	9

Секція 1. Теоретико-правові та конституційні аспекти забезпечення дії права в процесі реалізації державної фінансової політики

Камаралі С. Є. Окремі аспекти формування економічної політики уряду П. П. Скоропадського	10
Кудін С. В. Фінансова система України: порівняльно-історичний аспект.....	13
Ліцкевич А. М. О некоторых вопросах развития негосударственного пенсионного обеспечения в республике Беларусь	16
Лощихін О. М. Конституційна економіка та фінансові функції сучасної держави в умовах глобалізації	20
Недюха М. П. Адаптація вітчизняного законодавства до правових стандартів держав-членів ЄС: конституційно-та міжнародно-правові виміри.....	23
Павлюх О. А. Адміністративний примус як один з інструментів реалізації фінансової політики.....	26
Панчишин Р. І. Бюджетна децентралізація у контексті розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування різного рівня.....	30
Старостюк А. В. До питання здійснення державної влади	32
Шевченко А. Є. Державна політика радянського уряду щодо розвитку і безпеки автомобільного транспорту у роки другої і третьої п'ятирічки	35

Секція 2. Приватно-правові аспекти реалізації фінансової політики

Богданець В. С., Кибукевич Т. І. Особливості оподаткування договору оренди житлового приміщення	41
Браславець І. В. Особливості оподаткування нерухомого майна.....	43
Йовик В. О. Удосконалення правового регулювання безготівкового грошового обігу в Україні: деякі питання термінології.....	45
Кравченко Н. О. Реалізація фінансової політики України в процесі оподаткування спадщини	48
Крупич О. С., Пилипів І. В. Особливості оподаткування за спадковим договором	51
Кузнєцова К. В., Мандрика І. В. Шляхи реформування системи оподаткування нерухомості	54

Кухаревич А. В., Невмержицька А. С. Правові наслідки вчинення правочину під впливом обману: міжнародний досвід та перспективи розвитку	56
Кучер О. В., Мазур І. В. Особливості договору оренди земельних угідь державної та комунальної власності	60
Левицький Б. С., Целип І. С. Договірні відносини споживчого кредитування: міжнародний досвід	63
Мартинюк Ю. Ю., Іванова Н. О. Проблема забезпечення виконання грошових зобов'язань	67
Мілевська А. О., Бережнюк Т. О. Особливості оподаткування діяльності з надання послуг догляду за нігтями та косметологічних послуг	69
Москалюк І. І., Семезенко Я. О. Деякі аспекти правового регулювання фіскальної політики	72
Нехоца Д. В., Бибченко К. Ю. Принцип диспозитивності в умовах реформування цивільного процесуального законодавства.....	74
Новицька Н. Б., Новицький А. М. Публічно-приватне партнерство при реалізації фіскальної політики в Україні.....	76
Песоцька Ю. В. Податкові особливості оренди державного майна.....	79
Петручик А. В., Гриневич А. В. Особливості оподаткування майна отриманого в спадщину.....	81
Пономаренко І. В., Будашкіна А. О. Деякі аспекти фіскальної політики у сфері господарської діяльності.....	84
Рябченко Ю. Ю. Суд як суб'єкт цивільного процесуального права.....	85
Сагайдачна І. А. Порівняльна характеристика податку на нерухомість в Україні та країнах Європейського союзу.....	88
Сологуб В. П., Шворак Т. В. Особливості оподаткування договору купівлі-продажу нерухомого майна.....	91
Терлецька І. В., Завальнюк І. В. Особливості оподаткування договору купівлі-продажу рухомого майна.....	94
Халабуденко О. А. Деконструкція правової норми: логічний аспект	97
Чеховська І. В. Правові підстави створення сім'ї як критерії сімейного оподаткування	101
Юрченко В. С., Шуляка А. В. Поняття та особливості трудового договору з працівниками державної фіскальної служби України	105

Секція 3. Фіскальна політика в системі правового регулювання господарської діяльності

Боднарчук О. Г. Державні закупівлі як інструмент дискреційної фіскальної політики держави	108
--	-----

Боднарчук О. І. Функції та стадії реалізації фіскальної політики в діяльності підприємств	111
Будник Ю. А., Поповичук С. В. Проблеми оподаткування приватних виконавців в Україні	113
Деревянко Б. В. Про визнання операцій із криптовалютою видами господарської діяльності та їх оподаткування	117
Джабраїлов Р. А. Господарське законодавство України та можливості його вдосконалення у контексті концепції сталого розвитку	120
Зельдіна О. Р. Податкова політика як інструмент інвестиційної привабливості України	123
Макаренко А. С. Починок К. Б. Державне регулювання інвестиційної діяльності	126
Минюк О. Ю., Минюк Д. І. Зарубіжний досвід правового регулювання депозитарної діяльності на фондовому ринку	129
Монаєнко А. О. Законне затримання та арешт особи за порушення митних правил та контрабанду з урахуванням практики Європейського суду з прав людини	133
Никитченко Н. В. Господарсько-правові засоби зближення фіскальної політики держави з інтересами суб'єктів господарювання	136
Пилипак О. С. Проблеми функціонування системи моніторингу податкових накладних	141
Покатаєва О. В. Спірні питання щодо сплати земельного податку у разі відсутності документів на право власності або права користування земельною ділянкою	144
Руденко Л. Д. Щодо функцій фінансів суб'єктів господарювання у фінансовій системі України	147
Сайченко В. О. Особливості оподаткування громадських організацій	149
Сарніцька О. В. Проблеми оподаткування доходу від роялті та їх вплив на суб'єктів господарювання в Україні	152
Шевченко Є. С. Вплив фіскальної політики на розвиток малого підприємництва в Україні	155

Секція 4. Правове регулювання фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування

Андрощук Б. В., Савченко Б. В. Поняття та значення державного фінансового контролю	158
Аністратенко Ю. І. Сучасні тенденції правового регулювання оподаткування малого та середнього бізнесу	161
Атаманчук Н. І. Роль непрямих податків у забезпеченні ефективної фіскальної політики держави	163

Наукове видання

**ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ**

*Збірник тез доповідей
міжнародної науково-практичної конференції
(23 листопада 2018 року)*

**У двох частинах
Частина 1**

Тези подано в авторській редакції.

Відповідальні за випуск: Топчій В. В., Бойко-Слобожан О. О.

Форматування та комп'ютерна верстка *Лисенко О. В.*

Здано до друку 16.11.2018. Формат 60×84/16.
Папір офсетний № 1. Гарнітура «Times New Roman».
Друк. арк. 14,4.
Тираж 300 примірників. Замовлення № 739.

*Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром
Університету ДФС України
08200, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна*

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 5104 від 20.05.2016*